

Του **Βασίλη Μηνακάκη**

Μείωση συντάξεων και αύξηση χρόνων εργασίας

Ένα από τα πρώτα και βασικά «παραδοτέα» του τρίτου μνημονίου που καλείται να υλοποιήσει η κυβέρνηση εντός του Οκτωβρίου είναι η ολοκλήρωση της «μεταρρύθμισης» του ασφαλιστικού. Ήδη στις 7 Οκτωβρίου η Επιτροπή Σοφών που έχει συστήσει το Υπουργείο Εργασίας αναμένεται να ανακοινώσει το πόρισμά της, το οποίο -μαζί με τις κατευθύνσεις του μνημονίου- θα αποτελέσει τη βάση του νέου νόμου.

Γιατί επείγονται, όμως, τόσο και γιατί τώρα πια δεν τους αρκούν οι «διορθωτικές» αλλαγές αλλά απαιτούν την ολοκλήρωση μιας διαρθρωτικής τομής, που τα αποτελέσματά της θα λειτουργούν σε βάθος χρόνου; Για δύο λόγους:

Πρώτον, η εξυπηρέτηση του χρέους τις επόμενες δεκαετίες -60-70 χρόνια δεσμεύουν τον ελληνικό λαό τα μνημόνια- θα καταβροχθίζει σταθερά ένα μεγάλο μέρος του κοινωνικού πλούτου που παράγεται στην Ελλάδα (15% του ΑΕΠ, ήτοι 27 δις ευρώ ετησίως, κατά την πρόταση της κυβέρνησης). Έτσι, οι πιστωτές (τράπεζες, ΕΚΤ, αστικά κράτη, χεντζ φαντζ) απαιτούν την απαλλαγή του προϋπολογισμού από μεγάλο μέρος της ασφαλιστικής δαπάνης, ώστε να σιγουρευτούν οι κρατικοί πόροι που θα κατευθύνονται στη χρεομηχανή - δηλαδή, τα κέρδη τους. Η επιλογή αυτή γίνεται ακόμη πιο επιθετική διότι η υψηλή ανεργία (ιδίως η μακροχρόνια), οι ελαστικές σχέσεις εργασίας, οι διευκολύνσεις προς τους εργοδότες (π.χ. επιδότηση ασφάλισης για πρόσληψη ανέργων) και προς τις χρηματαγορές (επιζήμιο τζογάρισμα αποθεματικών) στερούν τα ταμεία από σημαντικούς πόρους.

Δεύτερον, η ισοπέδωση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, σε συνδυασμό με τις ασφαλιστικές διευκολύνσεις προς τους εργοδότες, αναγορεύονται σε δέλεαρ-κίνητρο για την προσέλκυση επενδύσεων, την άνοδο της ανταγωνιστικότητας και την επάνοδο στην

ανάπτυξη, που παρουσιάζονται σαν ελιξίριο για το ξεπέρασμα της κρίσης. Μάλιστα, σε μια εποχή όπου το άμεσο κόστος εργασίας (μισθοί, μεροκάματα) έχει καταβαράθρωθεί, η καταβαράθρωση και του έμμεσου κόστους εργασίας (ασφάλιση, υγεία) αναγορεύεται σε αποφασιστικό παράγοντα που μπορεί να δώσει ώθηση στην καπιταλιστική κερδοφορία, να διευκολύνει την αξιοποίηση αδρανών κεφαλαίων, να στρώσει το έδαφος στις πολυεθνικές ή τις εγχώριες επιχειρήσεις που θα αγοράσουν τις προς ιδιωτικοποίηση υπηρεσίες, θα επενδύσουν στο εμπόριο ή τις υπηρεσίες, θα χρησιμοποιήσουν την Ελλάδα ως προγεφύρωμα για τα ευρύτερα σχέδιά τους.

Ριζική τομή, λοιπόν, με την ταφόπλακα να μπαίνει από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, η οποία μιλά για «άμβλυνση των επώδυνων μνημονιακών μέτρων», αλλά στην πράξη προσθέτει ορόφους στο αντεργατικό οικοδόμημα που έχτισαν οι αντιασφαλιστικοί νόμοι της μνημονιακής περιόδου (3863/2010, 3865/2010 κ.λπ.) και δεσμεύεται να τους εφαρμόσει πλήρως. Και αυτούς και τις αντεργατικές ρυθμίσεις της προ μνημονίων περιόδου (νόμοι Σιούφα, Ρέππα, Πετραλιά κ.λπ.).

Είναι χαρακτηριστικό ότι τη μέρα που ψηφίστηκε το τρίτο μνημόνιο, υπεγράφη εγκύκλιος που υπολογίζει την κατώτερη σύνταξη με βάση τον ν.3863/2010 και τη μειώνει στα 392,7 ευρώ (από 486 που ήταν στο ΙΚΑ και 417 στον ΟΑΕΕ)!

Το 3ο μνημόνιο οδηγεί σε ασφαλιστικό καιάδα

Οι ρυθμίσεις του τρίτου μνημονίου και ο νόμος που θα προωθηθεί τον Οκτώβριο ολοκληρώνουν μια πορεία βαθύτατων αντιδραστικών αλλαγών στην κοινωνική ασφάλιση και πρόνοια. Τα προς υλοποίηση ή ψήφιση μέτρα:

- Υιοθετούν τις βασικές αρχές της αστικής στρατηγικής για την κοινωνική ασφάλιση: την ανταποδοτική-κεφαλαιοποιητική λογική (που συνδέει τις παροχές με τις εισφορές και

καταδικάζει στον κοινωνικό καιάδα τους οικονομικά ασθενέστερους), τη λογική που αντιμετωπίζει την ασφάλιση όχι ως κοινωνικό δικαίωμα αλλά ως ατομική ευθύνη και οικονομικό μέγεθος και, τέλος, τη λογική που θεωρεί το ασφαλιστικό σύστημα «δαπανηρό» και μη βιώσιμο.

- Αποδέχονται το σύστημα των τριών πυλώνων που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά από τη χούντα της Χιλής με βάση τις ιδέες των θεωρητικών του νεοφιλελευθερισμού. Στο μοντέλο αυτό, το κράτος παρέχει μια ελάχιστη εγγυημένη σύνταξη (360 ευρώ με βάση τον ν.3863/2010), η οποία συμπληρώνεται από την επαγγελματική και ιδιωτική ασφάλιση.

- Συλλειτουργούν με το εφιαλτικό τοπίο που διαμορφώνουν οι ελαστικές σχέσεις εργασίας, η τεράστια και μακρόχρονη ανεργία, η απαίτηση για «ισοσκελισμένους» ή πλεονασματικούς προϋπολογισμούς κ.λπ. Αν τα προωθούμενα μέτρα τοποθετηθούν εντός αυτού του ευρύτερου κοινωνικού-οικονομικού τοπίου, αποκτούν πιο δραματική διάσταση. Για παράδειγμα, ποιος νέος μπορεί σήμερα να συμπληρώσει 40 χρόνια συνεχούς εργασίας ή να πληρώσει ιδιωτική ασφάλιση;

Η υλοποίηση αυτών των αλλαγών θα διαμορφώσει -σε βάθος χρόνου- μια ριζικά διαφορετική κατάσταση, όπου η θεμελίωση του δικαιώματος για συνταξιοδότηση θα είναι άπιαστο όνειρο για μεγάλα τμήματα εργαζομένων (ιδιαίτερα των νέων) ή θα εξασφαλίζεται στα πολύ βαθιά γεράματα και όπου η σύνταξη θα είναι ένα πενιχρότατο βοήθημα.

Πώς προωθούνται, όμως, οι κύριες κατευθύνσεις της νέας επίθεσης στα ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων και των νέων; Με δύο αλληλοδιαπλεκόμενους τρόπους:

* Μέσω ρυθμίσεων άμεσης απόδοσης (έστω κι αν κάποιες εφαρμοστούν σταδιακά), όπως η χορήγηση μόνο της βασικής σύνταξης σε όσους συνταξιοδοτούνται πριν το 67ο έτος. Οι ρυθμίσεις αυτές αφορούν κυρίως -όχι αποκλειστικά- τους συνταξιούχους ή όσους βρίσκονται κοντά στη σύνταξη.

* Μέσω έμμεσων ρυθμίσεων, που βαφτίζονται «μεταρρυθμίσεις» ή «διαρθρωτικά μέτρα», όπως η ρήτρα μηδενικού ελλείμματος. Οι ρυθμίσεις αυτές φαντάζουν «λογικές» και εμφανίζονται ως προσπάθεια να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος. Στην πραγματικότητα, οδηγούν σε επιπλέον χτύπημα των ασφαλιστικών δικαιωμάτων τόσο των συνταξιούχων όσο και -κι αυτή είναι η κυριότερη πλευρά- των νέων και των εργαζομένων μέσης ηλικίας.

Το παζλ της νέας αντιασφαλιστικής επιδρομής συνδιαμορφώνεται από τις ρυθμίσεις που περιλαμβάνει το τρίτο μνημόνιο, από τις ερμηνευτικές εγκυκλίους προγενέστερων μνημονιακών νόμων (κυρίως του 3863/2010 - νόμου Λοβέρδου-Κουτρουμάνη) και από τον νέο νόμο που θα έρθει προς ψήφιση μέσα στον Οκτώβριο.

Σε ό,τι αφορά το ίδιο το τρίτο μνημόνιο τα κύρια μέτρα που προβλέπει είναι:

α. Η περαιτέρω μείωση των συντάξεων για τους εν ενεργεία και κυρίως για τους μελλοντικούς συνταξιούχους. Αυτό γίνεται άμεσα με την αύξηση της παρακράτησης για την υγεία στο 6% (από 4% για τις κύριες και από 0% για τις επικουρικές), με το πάγωμα των κατώτερων συντάξεων έως το 2021 και με τη χορήγηση μόνο της βασικής εγγυημένης σύνταξης (με βάσει τις εισφορές και με εισοδηματικά κριτήρια) και όχι της μη ανταποδοτικής (κρατική χρηματοδότηση και ΕΚΑΣ) σε όποιους συνταξιοδοτούνται από 1.7.2015 πριν τα 67 (αυτοί θα παίρνουν κανονική σύνταξη μόνο όταν φτάνουν στα 67). Γίνεται επίσης έμμεσα-διαρθρωτικά με τη ρήτρα μηδενικού ελλείμματος στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης (δίνουν επικουρική σύνταξη) και στα ταμεία πρόνοιας (δίνουν εφάπαξ) και με την κατάργηση των φόρων υπέρ τρίτων που χρηματοδοτούν τα ταμεία. Σήμερα τα επικουρικά ταμεία και τα ταμεία πρόνοιας έχουν έλλειμμα 1,4 δις και 900 εκ. αντίστοιχα, ενώ η κατάργηση των φόρων υπέρ τρίτων σημαίνει απώλεια 1,1 δις.

β. Η αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης με «ισχυρά αντικίνητρα» για πρόωρες συντάξεις και «κατάργηση σταδιακά των κεκτημένων». Άμεσα αυξάνεται η ηλικία συνταξιοδότησης στα 67 (ή 62 για 40 έτη συνεχόμενης εργασίας)

γ. Η ενοποίηση επικουρικών ταμείων, που θα χρηματοδοτούνται με δικούς τους πόρους από 1.1.2015. Αυτό, σε συνδυασμό με τα χρέη τους και τη ρήτρα μηδενικού ελλείμματος, θα οδηγήσει στη μείωση των συντάξεων ή στην αύξηση των εισφορών.

Σε ό,τι αφορά τις εγκυκλίους, πρώτο στίγμα έδωσε η προαναφερθείσα εγκύκλιος που μείωσε τη βασική σύνταξη στα 392,7 ευρώ.

Χαρακτηριστική είναι και η εγκύκλιος που εξέδωσε το Υπουργείο Εργασίας στις 29/10/2015. Σύμφωνα με αυτήν, όσοι βγαίνουν στη σύνταξη από 1/1/2022, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 67 ετών ή να έχουν συμπληρώσει 40 χρόνια εργασίας. Και το χειρότερο, η ηλικία συνταξιοδότησης θα αναπροσαρμόζεται ανά τριετία (69 και 71), σε συνδυασμό με το προσδόκιμο επιβίωσης. Η δεύτερη βασική πλευρά της είναι ότι συνδέει τη λεγόμενη βασική σύνταξη με το χρόνια και την αμοιβή εργασίας. Πράγμα που σημαίνει ότι τα πιο χτυπημένα

κομμάτια των μισθωτών, αυτά που εργάζονται με ελαστικές σχέσεις, εκ περιτροπής ή με μικρότερες αποδοχές -αυτά που έχουν περισσότερη ανάγκη την κοινωνική προστασία- θα παίρνουν ακόμη πιο μικρή σύνταξη: 280 ευρώ ή και πιο κάτω!

Τέλος, σε ό,τι αφορά τον νέο νόμο που υποχρεούται να ψηφίσει μέσα στον Οκτώβριο η κυβέρνηση, «προκειμένου να αποκατασταθεί η βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος». Ο νόμος αυτός θα περιλαμβάνει «πιο φιλόδοξα μέτρα» (όπως αναφέρει το μνημόνιο), τα οποία θα εφαρμοστούν από 1.1.2016 και θα «εξοικονομούν» 1% του ΑΕΠ (1,8 δις) ετησίως από το 2016 και μετά. Σε αυτά τα μέτρα -όπως προκύπτει από το μνημόνιο ή από τα δημοσιεύματα των ημερών- θα περιλαμβάνονται:

* Η στενότερη σύνδεση μεταξύ εισφορών και παροχών (δηλαδή ό,τι δίνεις, παίρνεις), που αποτελεί επιτομή του κεφαλαιοποιητικού συστήματος ασφάλισης. Η μορφή που θα υλοποιηθεί αυτό (π.χ. ατομικός λογαριασμός, μέσω του οποίου θα «χτίζεται» το ποσό της σύνταξης) θα γίνει γνωστή τις επόμενες ημέρες.

* Νέες μειώσεις των συντάξεων μέσω της άμεσης μείωσης των συντάξεων πάνω από 1.000 ευρώ (11% μεσοσταθμιστικά), του υπολογισμού της σύνταξης με βάση τις αποδοχές όλου του εργασιακού βίου κι όχι με βάση τον καταληκτικό (και κατά τεκμήριο υψηλότερο) μισθό ή μέσω της επιβολής κατώτερου πλαφόν από αυτό που υπάρχει σήμερα για το άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης. Στο πλαίσιο αυτό, δημιουργείται ένα προπέτασμα καπνού από τις συστημικές δυνάμεις, που εστιάζουν στις συντάξεις πάνω από 1.000 ευρώ και στην ανάγκη να μειωθούν για λόγους «κοινωνικής αλληλεγγύης». Ωστόσο, οι συντάξεις αυτές καλύπτουν μόνο το 34,3% των συνταξιούχων και δεν είναι υψηλές με βάση το κόστος ζωής, την αύξηση της συμμετοχής των συνταξιούχων σε φάρμακα και ιατρικές εξετάσεις, τη συχνότερη προσφυγή σε ιδιώτες γιατρούς. Επιπλέον, οι μειώσεις δεν αφορούν μόνο αυτές τις συντάξεις, αλλά και όλες τις υπόλοιπες.

* Η καθολική ενοποίηση και των ταμείων κύριας ασφάλισης, η κατάργηση όλων των ειδικών τρόπων χρηματοδότησής τους και η εναρμόνιση των κανόνων σχετικά με τις εισφορές με τους κανόνες του ΙΚΑ. Η μείωση της κρατικής χρηματοδότησης θα οδηγήσει ταμεία όπως ο ΟΓΑ και το ΝΑΤ (όπου η χρηματοδότηση αυτή αποτελεί το 85% και 90% των εσόδων τους) ή το ΤΑΠ-ΟΤΕ και το ΤΑΠ-ΔΕΗ σε κατάρρευση ή μεγάλη αύξηση των εισφορών (ως και τριπλασιασμό στον ΟΓΑ). Αντίστοιχη επίπτωση θα έχει η «εναρμόνιση με τη δομή εισφορών του ΙΚΑ». Συνολικά, η «καθολική ενοποίηση» θα οδηγήσει σε μια εξίσωση-ισοπέδωση προς τα κάτω των ασφαλιστικών «παροχών» κι όχι στη βελτίωσή τους.

* «Η κατάργηση όλων των περιττών επιβαρύνσεων κατά τη χρηματοδότηση των συντάξεων και η αντιστάθμισή τους με τη μείωση των παροχών».

* Η σταδιακή κατάργηση του ΕΚΑΣ για όλους τους συνταξιούχους, αρχίζοντας από το ανώτερο 20% το 2016.

* Η ουσιαστική κατάργηση των πρόωρων συντάξεων, με την αύξηση της ποινής για πρόωρη συνταξιοδότηση από 6% σε 16%.

* Η αύξηση των εισφορών για τους αγρότες και τους αυτοαπασχολούμενους, καθώς θα συνδεθούν με το πραγματικό (και όχι με το ονομαστικό) τους εισόδημα και θα οριστεί κατώτερο επίπεδο εισφορών.

* Η αντιστάθμιση των οικονομικών επιπτώσεων (περίπου 3 δις) από την εκτέλεση των αποφάσεων του ΣτΕ που έχουν κρίνει αντισυνταγματικές τις περικοπές στις συντάξεις που επιβλήθηκαν με τις μεταρρυθμίσεις του 2012.

Η οριστική μορφή αυτών των κατευθύνσεων και τα ενδεχόμενα πρόσθετα μέτρα θα γίνουν γνωστά όταν δημοσιοποιηθεί το προς ψήφιση σχέδιο νόμου.

Υπόθεση και των νέων το ασφαλιστικό Η κοινωνική ασφάλιση ανάγκη και για τη γενιά της περιπλάνησης

Θεωρείται αυτονόητο ότι η αναμέτρηση για το ασφαλιστικό αφορά κατά βάση τους συνταξιούχους (που μειώνεται η σύνταξή τους) ή όσους βρίσκονται κοντά στη σύνταξη (και θα χρειαστούν περισσότερα χρόνια για να συνταξιοδοτηθούν, παίρνοντας μάλιστα μικρότερη σύνταξη).

Κάτι τέτοιο είναι σωστό αλλά και λάθος. Είναι σωστό, με την έννοια ότι αυτές οι κοινωνικές ομάδες θίγονται πιο άμεσα και, κατά τεκμήριο, αντιδρούν πιο μαχητικά στα εκάστοτε αντισσφαλιστικά μέτρα. Είναι όμως λάθος, διότι ο μεγάλος χαμένος των αλλαγών αυτών -

ειδικά των διαρθρωτικών- είναι η νέα εργατική βάρδια.

Συνεπώς, μία από τις μεγάλες προκλήσεις της αναμέτρησης για το ασφαλιστικό είναι αν η εργαζόμενη νεολαία, η νεολαία γενικά, δώσει το δικό της δυναμικό παρόν.

Η κατάσταση στη νέα γενιά είναι λίγο πολύ γνωστή. Οι άνεργοι νέοι είναι εκτός ασφαλιστικού συστήματος. Αρκετοί ελαστικά εργαζόμενοι ή καταρτιζόμενοι ασφαλίζονται μόνο για περίθαλψη (όχι για σύνταξη) ή ασφαλίζονται μερικώς. Έτσι, η συμπλήρωση 40 ετών εργασίας φαντάζει για την πλειοψηφία των νέων άπιαστο όνειρο και η κοινωνική ασφάλιση ως ένα κεκτημένο πολύ παλιών εποχών. Γι' αυτό δέχονται συχνά να δουλεύουν μαύρα, προκειμένου να αυξηθεί το εισόδημά τους, είτε αδιαφορούν για το αν βάζουν ένσημα ή όχι αρκεί να έχουν δουλειά («αφού δεν θα πάρω σύνταξη, τι νόημα έχουν;»).

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, πριν ίσως κι από τα αιτήματα, είναι καθοριστικό για τη νέα εργατική βάρδια να επανακατακτηθεί η έννοια της κοινωνικής ασφάλισης ως ανάγκη και δικαίωμα, ως υποχρέωση της κοινωνίας απέναντι στους εργαζόμενους-δημιουργούς του πλούτου. Να μη γίνει αποδεκτή η ζωή-εργασία σε ένα περιβάλλον απόλυτης ρευστότητας και ανασφάλειας, όπου η αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών θα είναι ατομική υπόθεση.

Καθοριστικό, επίσης, είναι η μάχη του ασφαλιστικού στη νεολαία να έχει κυρίως θετικό και επιθετικό πρόσημο, με προμετωπίδα κυρίως τα «ναι» των αναγκών και όχι τα -αυτονόητα»- «όχι» στους αντιασφαλιστικούς νόμους.

Μόνο έτσι η εργαζόμενη νεολαία θα γίνει όχι μαλακό υπογάστριο για την καθήλωση της εργατικής πάλης συνολικά, αλλά αποφασιστικός κρίκος ενοποίησης και ταξικής ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος.

Για τα ασφαλιστικά δικαιώματα σήμερα Όχι στους διαχωρισμούς.

Η κυβέρνηση και τα ΜΜΕ, με δηλώσεις, δημοσιεύματα, επιτροπές σοφών και «αναλογιστικές μελέτες», προετοιμάζουν το έδαφος για την αποδοχή του νέου νόμου.

Καλλιεργούν την άποψη ότι το ασφαλιστικό σύστημα είναι «δαπανηρό, σπάταλο, μη βιώσιμο», ιδιαίτερα σε μια εποχή όπου «η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση» και πρέπει να «αποπληρώνουμε το χρέος». Αυτή η φιλολογία αντιμετωπίζει την ασφάλιση ως οικονομικό και όχι ως κοινωνικό ζήτημα, υποβάλλει την ιδέα της μείωσης της ασφαλιστικής προστασίας, παρακάμπτει το γιατί το ασφαλιστικό σύστημα είναι ελλειμματικό (ληηλασία 70

δης ευρώ από κράτος-τράπεζες-εργοδότες, απώλειες από το τζογάρισμα των αποθεματικών στο χρηματιστήριο, τα δομημένα ομόλογα και το PSI, «σκούπισμα» των αποθεματικών από την πρώτη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ για να πληρωθεί το ΔΝΤ) και συνδέει τη βελτίωση της ασφαλιστικής προστασίας -αν και όταν μιλά για κάτι τέτοιο- όχι με το χτύπημα του καπιταλιστικού πλούτου αλλά με τη στήριξη της καπιταλιστικής κερδοφορίας και ανάπτυξης.

Εστιάζουν στις πρόωρες συντάξεις, παρουσιάζοντάς τες ως μία από τις βασικές -αν όχι τη βασική- αιτίες κατάρρευσης του συστήματος. Προφανώς δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Επιπλέον, το «αντίδοτο» που προτείνεται -αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης, άρα λιγότερες νέες θέσεις εργασίας- θα πλήξει κυρίως τους νέους που πολύ δύσκολα θα συγκεντρώσουν τις προϋποθέσεις για πλήρη σύνταξη στο 67ο έτος.

Τέλος, καλλιεργούν τον εμφύλιο εντός της τάξης, υποδαυλίζοντας τις διαμάχες μεταξύ δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, χαμηλοσυνταξιούχων-υψηλοσυνταξιούχων, παλιών-νέων ασφαλισμένων κ.λπ.. Ωστόσο, ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά των προωθούμενων μέτρων είναι ότι πλήττουν ταυτόχρονα όλες αυτές τις κατηγορίες και έχουν την τάση να εξισώσουν προς τα κάτω το ασφαλιστικό καθεστώς όλων.

Στη βάση όλων αυτών και της νέας πραγματικότητας που διαμορφώνεται, η απάντηση του εργατικού κινήματος πρέπει:

* Να προτάσσει τις ασφαλιστικές ανάγκες των εργαζομένων και των νέων. Να μη μένει στο «όχι στο νέο νόμο» ή «όχι στους αντιασφαλιστικούς νόμους της μνημονιακής περιόδου», αλλά να προβάλει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο στόχων για τα ασφαλιστικά δικαιώματα στην εποχή μας και, στη βάση αυτή, να απαιτεί το ξήλωμα παλιών και πρόσφατων νόμων και μνημονίων και την απόκρουση του νέου νόμου.

* Να ενοποιεί όλα τα τμήματα των εργαζομένων και των νέων. Τέτοια ενοποίηση μπορεί να επιτευχθεί μόνο στη βάση ενός πλαισίου στόχων για τα ασφαλιστικά δικαιώματα στην εποχή μας, όχι με τη λογική του απλού «να μην περάσει το ν/σχ» (που προφανώς αποτελεί κόμβο της πάλης), της «εξαίρεσης του δικού μας ταμείου» ή του «να μη θιγούν ώριμα ασφαλιστικά δικαιώματα». Τέτοιες λογικές αγγίζουν πλέον μόνο μικρά τμήματα των εργαζομένων (κυρίως αυτά που είναι κοντά στη σύνταξη), όχι όμως τους ανέργους, τους ελαστικά εργαζόμενους, τους νέους.

* Να αντικρούει τα αστικά στερεότυπα που στηρίζουν την επίθεση με πλούτο και επάρκεια,

εντός των διαδικασιών της πάλης και όχι έξω από αυτές.

* Να συνδέεται με τους συνολικούς πολιτικούς στόχους (διαγραφή χρέους, να χάσει πλούτο το κεφάλαιο, ρήξη/έξοδος από ευρώ/ΕΕ κ.λπ.) που απαιτούνται ώστε να υλοποιηθεί το προαναφερθέν πλαίσιο στόχων.

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΡΙΝ στις 4/10/2015